

**«Χαίρε, των απίστων αμφίβολον άκουσμα· χαίρε, των πιστών
αναμφίβολον άκουσμα»**

Αποδόθηκε σήμερα, αγαπητοί μου αδελφοί, η Γ' Στάση των Χαιρετισμών της Υπεραγίας Θεοτόκου και γίναμε όλοι μάρτυρες του δέους και του σεβασμού όχι μόνο του ανθρωπίνου γένους, αλλά και αυτών των Αγγελικών δυνάμεων στο πρόσωπό Της, καθώς, όπως γνωρίζουμε, ο Ακάθιστος Ύμνος είναι ο ακατάπαυστος Αγγελικός Ύμνος στην Παρθένο Μαρία. Ανάμεσα στα Αρχαγγελικά «Χαίρε», που ακούσαμε σήμερα είναι και εκείνο που χαρακτηρίζει την Παναγία «αμφίβολο άκουσμα για τους απίστευτους και αναμφίβολο άκουσμα για τους πιστούς»

Η συγκεκριμένη αναφορά μάς δίδει την ευκαιρία να καταθέσουμε μερικές απλές σκέψεις για το φαινόμενο της απιστίας, που παρατηρείται όλες τις εποχές και το μεγάλο γεγονός της πίστης, που χαρακτηρίζει τις καρδιές των ανθρώπων του Θεού. Η απιστία, παρά την αρνητική φόρτιση που την διακρίνει, είναι δικαίωμα και μάλιστα, απολύτως σεβαστό σε μια δημοκρατικά διαρθρωμένη Πολιτεία. Ο κάθε άνθρωπος είναι ελεύθερος να τοποθετείται θρησκευτικά όπου θέλει ή και να διατηρεί το δικαίωμα της απιστίας ή της αθεΐας. Η ίδια η Εκκλησία μας, η οποία πάντας ανθρώπους θέλει σωθήναι και εις επίγνωσιν αληθείας ελθείν¹, διερμηνεύοντας το θέλημα του Θεού, σέβεται την προσωπική επιλογή του καθενός, τη στιγμή, μάλιστα, που ο Ίδιος ο Κύριος διεκήρυξε το *ει τις θέλει οπίσω μου ελθείν*².

Οι Άγιοι της Εκκλησίας μας, αλλά και οι πνευματικοί άνθρωποι που έζησαν και αναπτύχθηκαν στους κόλπους Της, έχοντας μελετήσει το φαινόμενο της απιστίας και αναγνωρίζοντας το δικαίωμα σ' αυτήν, αποκαλύπτουν ότι η αυτοπαράδοση του ανθρώπου στα δίχτυα της μόνο καταστροφικά αποτελέσματα μπορεί να έχει τόσο για τον ίδιο ως πρόσωπο, όσο και για την κοινωνία στην οποία ζει συνολικά. Είναι χαρακτηριστικός ο λόγος του Αγίου Νικολάου Βελιμίροβιτς σχετικά με την απιστία και την αποστασία από το θέλημα του Θεού και αποκαλύπτει τις τραγικές

¹ Α' Τιμ. 2,4

² Ματθ. 16,24

συνέπειές τους: «όποιος χάνει το Θεό από το νου και την καρδιά του, αισθάνεται ξαφνικά απολυμένος από τα καθήκοντά του, απογυμνωμένος απ' όλες τις ελπίδες του, συσκοτισμένος στο νου και δηλητηριασμένος στην καρδιά. Η δολοφονία είναι τότε το ίδιο δικαιολογημένη, όπως και η αυτοκτονία, ο γάμος είναι κωμωδία, η αγάπη προς τα παιδιά ανοησία, η φιλία συνεταιρισμός, αφού όλος ο κόσμος για τους απίστους είναι η στάνη των ζώων χωρίς ποιμένα, ενώ η ζωή τυχαία μούχλα στην πλάτη της γης. Όλα τούτα είναι συνεπή για εκείνον που έχει αποστατήσει από τον Θεό»³

Αξίζει, όμως, να προσέξουμε και μια άλλη διάσταση που δίδει ο μεγάλος Ρώσος φιλόσοφος Αλέξανδρος Σολζενίτσιν, ο οποίος αποδίδει στην απιστία τα δεινά της πατρίδας του κατά τον 20ό αιώνα: «θυμάμαι την εξήγηση που έδιναν μερικοί γέροντες για τις μεγάλες συμφορές που είχαν πέσει στη Ρωσία: οι άνθρωποι εγκατέλειψαν το Θεό, γι' αυτό συνέβησαν όλα αυτά. Από τότε πέρασα 50 ολόκληρα χρόνια μελετώντας την ιστορία της ρωσικής επανάστασης... στην προσπάθεια να ξεκαθαριστούν τα χαλάσματα που άφησε πίσω της η μεγάλη αυτή εξέγερση. Αλλά, αν μου ζητούσε κάποιος να διατυπώσω, όσο πιο επιγραμματικά γίνεται, τη βασική αιτία της καταστροφικής αυτής επανάστασης, που εξολόθρευσε 60 περίπου εκατομμύρια συμπατριωτών μου, δεν θα έβρισκα φράση πιο ταιριαστή από εκείνη: οι άνθρωποι εγκατέλειψαν τον Θεό! Γι' αυτό συνέβησαν όλα αυτά. Ο ξεπεσμός της ανθρωπίνης συνείδησης, που στερήθηκε τη Θεία της διάσταση, είναι ένας από τους αποφασιστικούς παράγοντες όλων των μεγάλων εγκλημάτων του αιώνα...»⁴

Αυτές είναι οι τραγικές συνέπειες της απιστίας και της αποστασίας από την Θεό στην ανθρωπίνη ζωή και την ιστορία των κοινωνιών. Στον αντίποδα αυτής της καταστροφικής επιλογής η Εκκλησία μας προβάλλει την καθαρή και απροκατάληπτη πίστη, ως προϊόν του ελεύθερου δικαιώματος του ανθρώπου να βρίσκεται κάτω από την σκέπη του Θεού. Αυτή η πίστη, σε αντίθεση με την απιστία, έχει ευεργετικά αποτελέσματα για εκείνον που την βιώνει: την ειρήνη της ψυχής, την αγάπη προς τον κάθε άνθρωπο, την διαρκή κοινωνία και βίωση της παρουσίας του Θεού.

Αυτή την πίστη ας καλλιεργήσουμε, έτι περισσότερο, αδελφοί μου, αρνούμενοι τον πειρασμό της απιστίας, που το πνεύμα της

³ «Δεν φτάνει μόνο η πίστη», σελ. 115

⁴ Ανθρωπιστικού Συνδέσμου Αθηνών «Τα θεμέλια της Ευρώπης», σελ. 55

εποχής προτείνει ως στοιχείο δήθεν προόδου και εκσυγχρονισμού. Ας προσέξουμε, όμως και έναν άλλο πειρασμό· να θεωρήσουμε την πίστη ως ατομικό μας προνόμιο και όχι ως αποκάλυψη του Θεού στη ζωή μας. Αυτή η εκτροπή μπορεί να οδηγήσει σε φαρισαϊκές πρακτικές, στην έξαρση του θρησκευτικού φανατισμού, που περιφρονεί και πολεμά όποιον πρεσβεύει διαφορετικές απόψεις, ενώ αποστρέφεται και μισεί όποιον δεν πιστεύει. Η Εκκλησία μας καταδικάζει τέτοιες ανορθόδοξες νοοτροπίες, ενώ ευαγγελίζεται τον αγώνα της αγάπης, που είναι ικανή να οδηγήσει τους πλανεμένους στην οδό της σωτηρίας. ΑΜΗΝ!

Αρχιμ. Ε.Ο.